

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

JAVNE USTANOVE INSTITUT ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE ZENICA 2019.

Broj: 01-02-07-11-3-2279-6/19

Sarajevo, rujan 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	4
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	6
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	6
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	8
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I IZVJEŠĆIVANJE	9
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	11
7.1	BILANCA USPJEHA.....	11
7.1.1	Prihodi	11
7.1.2	Rashodi	12
7.1.3	Finacijski rezultat	15
7.2	BILANCA STANJA	16
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	16
7.2.2	Tekuća sredstva	17
7.2.2.2	Zalihe, materijal i rezervni dijelovi.....	18
7.2.2.3	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	18
7.2.2.4	Kratkoročne tražbine, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	18
7.2.3	Kapital.....	19
7.2.4	Dugoročna razgraničenja.....	19
7.2.5	Obveze.....	19
7.2.6	Popis sredstava i obveza.....	20
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	21
7.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	21
7.5	BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA	21
8.	JAVNE NABAVE	21
9.	SUDSKI SPOROVI.....	22
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	22
IV	PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	23
	Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine.....	24
	Bilanca stanja na 31. 12. 2019. godine.....	26
	Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Izravna metoda)	27
	Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2019. godine.....	28

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene financijske revizije, koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (u daljnjem tekstu: Institut)** koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2019. godine, Bilancu uspjeha, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz financijska izvješća, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Instituta na 31. 12. 2019. godine, financijsku uspješnost, novčane tijekove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo od Instituta sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja. U kontekstu naše revizije financijskih izvješća kao cjeline i pri formiranju mišljenja, utvrdili smo da nema ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijska izvješća

Rukovodstvo Instituta odgovorno je za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju financijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Instituta da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Institut ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvješćivanja koje je ustanovio Institut.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Instituta;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Instituta da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvješćima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Institut prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvješća **Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2019. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Na datum bilance nije izvršen cjelovit popis imovine i obveza, niti je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem, što nije sukladno članku 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (točka 7.2.6 Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Instituta sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Instituta odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Instituta, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 2. 9. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Finansijski plan Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica;
- Zakon o javnim ustanovama;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona;
- Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području Zeničko-dobojskog kantona;
- Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u zdravstvu na području Zeničko-dobojskog kantona;
- Statut Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Javna ustanova Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica utemeljena je Zakonom o osnivanju Javne ustanove¹ i pravni je slijednik Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona. Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao osnivač ove ustanove, određuje njen položaj, nadležnosti i ovlaštenja i druga pitanja od značaja za funkcioniranje i rad Instituta. Institut je krovna ustanova koja objedinjuje javno zdravstvenu i veterinarsku djelatnost. Od 1. 1. 2016. po okončanim administrativno-tehničkim procedurama, usklađenim sa važećom zakonskom regulativom, prestaje sa radom Veterinarski zavod, te kao organizacijska jedinica postaje dio Instituta.

Institut ima svojstvo pravne osobe i registriran je kod Općinskog suda Zenica rješenjem od 20. 10. 2015. godine. Osnovna svrha postojanja Instituta je izvršenje javne funkcije.

Osnovna djelatnost Instituta, osim Zakonom o osnivanju Instituta, definirana je i Statutom. Djelatnost Instituta obuhvaća obavljanje poslova iz javno-zdravstvene, veterinarske, i djelatnosti zaštite bilja (a, pored ostalog, predlaže i programe zdravstvene zaštite, provodi zdravstvenostatistička istraživanja, prati, ocjenjuje, analizira zdravstveno stanje stanovništva, provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite) i dr. poslove.

Tijekom 2018. godine Skupština Zeničko-dobojskog kantona usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o osnivanju instituta, čime je djelatnost proširena i na zaštitu bilja.

Tijela Instituta su Upravni odbor i ravnatelj.

Organ upravljanja Institutom je Upravni odbor, koji obavlja poslove sukladno Statutu i Zakonu o osnivanju Instituta. Upravni odbor je imenovan rješenjem Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 19. 10. 2016. godine na mandatno razdoblje od četiri godine i broji pet članova: Begzad Vilašević, Suad Sivić, Ermin Tabak, Muhamed Gladan i Renata Šoko-Kajasa.

Institutom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad, i koji organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Institut. Na temelju suglasnosti Ministarstva zdravstva i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Zeničko-dobojskog kantona, Upravni odbor je odlukom od 6. 6. 2016. godine na poziciju ravnatelja imenovao prim. dr. Senada Huseinagića na mandatno razdoblje od četiri godine.

Osim tijela upravljanja i rukovođenja, u Institutu je formirano Stručno vijeće kao savjetodavno tijelo ravnatelja. Stručno vijeće obavlja poslove sukladno Statutu. Članove stručnog vijeća, na prijedlog rukovoditelja organizacijskih jedinica, imenuje ravnatelj. Odlukama ravnatelja od 1. 12. i 29. 12. 2017. godine imenovano je pet članova Stručnog vijeća. Tijekom 2019. godine Stručno vijeće je radilo, donosilo zaključke, prijedloge i odluke sukladno Poslovniku o radu.

Unutarnje ustrojstvo Instituta osigurava kontinuirano i neometano obavljanje djelatnosti u oblasti javnog zdravstva i veterinarstva u skladu sa Statutom, kao i zakonima iz ove oblasti. Institut čine organizacijske jedinice: Zavod za javno zdravstvo, Veterinarski zavod i Zavod za zaštitu bilja. Svoju javnozdravstvenu djelatnost obavlja putem uprave, zavoda, sektora, službi, odjeljenja i odsjeka. Bliže odredbe unutarnjeg ustrojstva utvrđene su Pravilnikom o radu, koji donosi Upravni odbor.

Na 31. 12. 2019. godine u Institutu je bilo 119 zaposlenih.

Sjedište Instituta je u Zenici, u Ulici Fra Ivana Jukića 2.

¹ „Sl. novine ZDK“, br. 5/15

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Instituta za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od prosinca 2019. do lipnja 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na temelju zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizirali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može utjecati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši financijsku reviziju Instituta, u cilju izražavanja mišljenja o financijskim izvješćima i usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dano je ukupno sedam preporuka.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje da Institut u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, sukladno važećoj regulativi. Rukovodstvo Instituta odgovorno je za uspostavljanje, razvoj i implementaciju funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola.

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola prema COSO modelu.⁵

Temeljni opći akt Instituta je Statut, kojim se utvrđuje status, naziv i sjedište, osnivanje, djelatnost, sredstva za rad i razvoj, međusobna prava i obveze Instituta i Osnivača, organizacija i unutarnje ustrojstvo, zastupanje i predstavljanje, tijela upravljanja, raspolaganje dobiti i pokrivanje gubitka, kontrola poslovanja i druga pitanja u vezi s poslovanjem Instituta. Suglasnost na Statut dala je Vlada Zeničko-dobojskog kantona 4. 5. 2015. godine.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definira unutarnju kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost financijskoga izvješćivanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Pravilnik o radu donesen je u prosincu 2018. godine. Izmjene i dopune izvršene su 30. 5. 2018. godine. Pravilnikom su utvrđena osnovna prava i obveze radnika, zaključivanje ugovora o radu, organizacijska struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uvjetima za njegovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti. Pravilnikom je sistematizirano 179 radnih mjesta, a na datum bilance bilo je raspoređeno 119 zaposlenika: 64 – medicinski kadar, 51 – nemedicinski i četiri pripravnika. Predmetni Pravilnik usklađen je sa Zakonom o radu,⁶ Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u zdravstva na području Zeničko-dobojskog kantona⁷ i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području Zeničko-dobojskog kantona.⁸

Organizacija i sistematizacija radnih mjesta sa opisom radnih mjesta dio je Pravilnika o radu. Organizacijsku strukturu Instituta čini Uprava sa tri zavoda (Zavod za javno zdravstvo, Veterinarski zavod i Zavod za zaštitu bilja). Zavod za javno zdravstvo ima sedam službi (epidemiologija, zdravstvena ekologija i higijena, školska higijena, klinička mikrobiologija i socijalna medicina sa promocijom zdravlja), Veterinarski zavod tri (mikrobiologija hrane, kemijska dijagnostika i služba za epizootologiju), a ostale su organizacijske jedinice podrške (poslovna sigurnost i tehnička podrška, računovodstvo i financije, pravni i opći poslovi, sanitarna tehnika, javne nabave, prodaja, marketing plan i analiza, kadrovski poslovi i pripravnici i dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija).

Doneseni su akti kojima se uređuje poslovanje i postupanje uposlenika u obavljanju poslova iz nadležnosti i koji su im dodijeljeni: Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o financijskom i blagajničkom poslovanju, Pravilnik o javnim nabavama, Pravilnik o davanju izjave o sukobu interesa, kao i Kodeks poslovnog ponašanja, kojim su definirane etičke i institucionalne vrijednosti i o čemu su upoznati svi uposleni i koji se dosljedno i u potpunosti poštuju i provodi.

Na temelju važećih propisa doneseni su i ostali značajniji akti i pisane procedure, kojima su stvoreni uvjeti i koji osiguravaju odgovarajuću profesionalnu stručnost i kompetentnost prilikom zapošljavanja, definiranje potrebne razine znanja i vještina, uključujući i plaće i naknade za sva radna mjesta, stručni razvoj uposlenika i kontinuiranu edukaciju.

Uspostavljen je upravljačko-informacijski sustav koji osigurava da su financijski i nefinancijski podaci potpuni, pouzdani i točni i koji omogućava pripremu adekvatnih izvješća na propisan način i u utvrđenom roku.

Institut nije uspostavio unutarnje kontrole sukladno propisima, nije donio Pravilnik o unutarnjim kontrolama, nije izvršena procjena rizika u svim ključnim segmentima poslovanja, nisu poduzimane potrebne radnje u svrhu smanjenja rizika, niti je uspostavljen registar rizika sukladno Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima kod korisnika javnih sredstava u FBiH.

Etički komitet (iako je predviđen Statutom, nije formiran) je tijelo koje osigurava obavljanje djelatnosti Instituta na načelima etike i medicinske deontologije. Formirano je i Povjerenstvo za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga, koje obavlja poslove i zadatke u pogledu uspostave sustava poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga, kao i druge poslove utvrđene propisima o sustavu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i akreditacije u zdravstvu. Članove povjerenstva imenuje ravnatelj na prijedlog Stručnog vijeća Zavoda. Povjerenstvo za lijekove je organ koji osigurava provođenje svih aktivnosti vezanih za primjenu lijekova i medicinskih sredstava u Institut, a imenuje ga Upravni odbor. Formirana su i ostala povjerenstva predviđena zakonom i Statutom.

Institut nije imenovao koordinatora za financijsko upravljanje i kontrolu sukladno članku 7. Pravilnika o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Nije sačinjeno ni Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu, propisano člankom 10. Pravilnika o provođenju financijskoga upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

⁶ „Sl. novine FBiH“ br. 26/16 i 89/18

⁷ „Sl. novine ZDK“, br. 1/18

⁸ „Sl. novine ZDK“, br. 13/17

Institut je obavezan provoditi unutarnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika sukladno člancima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 55. Statuta. Definirano je da se unutarnji nadzor provodi temeljem općeg akta zdravstvene ustanove i godišnjeg plana i programa provođenja unutarnjeg nadzora. Obavljenom revizijom konstatirali smo da se u 2019. godini ne provodi unutarnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika. Institut nije donio Pravilnik o unutarnjem nadzoru. Nije utvrđen način obavljanja unutarnjeg nadzora, niti je uspostavljen, razvijan i održavan sustav poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvene ustanove. Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora nije sačinjen i dostavljen mjerodavnom Ministarstvu. Početkom 2020. godine Institut je donio Pravilnik o unutarnjem nadzoru, imenovao Povjerenstvo za provođenje nadzora i donio Plan provedbe unutarnjeg nadzora za 2020. godinu.

Institut nije uspostavio sustav unutarnjih kontrola, kako to nalažu odredbe članaka od 4. do 13. Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članci od 3. do 6. Pravilnika o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- **uspostaviti sustav unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH;**

Unutarnja revizija

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru FBiH⁹ propisano je da se odredbe ovog Zakona odnose i na pravne osobe u kojima FBiH, kantoni ili općine imaju većinski udjel. S obzirom na broj zaposlenih i ostvarenje prihoda od djelatnosti, a vezano za članak 3. Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁰ Institut ne ispunjava kriterije i ne podliježe obvezi za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju.

Prevenција korupcije

Sukladno obvezama iz Strategije za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona 2017. – 2019., u cilju realizacije specifičnih mjera predviđenih Akcijskim planom za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije, ravnatelj Instituta donio je Odluku i Odluku o izmjeni izrade Plana integriteta (u daljnjem tekstu: Plan) i imenovanju članova radne grupe za izradu Plana. Plan je donesen 23. 5. 2019. godine i predstavlja unutarnji antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem održavanja i poboljšavanja integriteta, transparentnosti, te stvaranja pravne, etičke i profesionalne kvalitete rada u institucijama. Planom je predviđeno provođenje osam mjera (od kojih je u potpunosti provedeno šest mjera) za unaprjeđenje integriteta i uklanjanje ili onemogućavanje nastanka rizika i faktora rizika za koje je procijenjeno da su prijetnja za integritet institucije. Institut je sačinjavao i dostavljao Timu Vlade Zeničko-dobojskog kantona Izvešća o provođenju Plana. Potrebni odgovori i prikaz realiziranih mjera prema priloženim obrascima dostavljeni su u traženom roku.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Poslovi iz nadležnosti Instituta utvrđeni su Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o osnivanju Instituta, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju i Statuom. Djelatnost Instituta obuhvaća javnozdravstvene i veterinarske poslove, kao i oblast zaštite zdravlja bilja.

U oblasti javnog zdravstva Institut predlaže programe zdravstvene zaštite iz djelokruga svog rada; provodi zdravstveno-statistička istraživanja u cilju praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 101/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13 i 74/14

stanovništva, kao i organizacije i rada zdravstvenih ustanova; prati, ocjenjuje i analizira zdravstveno stanje stanovništva, kao i organizaciju i rad zdravstvenih ustanova; planira, organizira i provodi promociju zdravlja i zdravstvenog odgoja stanovništva; sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti, uključujući i bolesti ovisnosti; prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoline i hrane na zdravstveno stanje stanovništva, te predlaže mjere za unapređenje stanja u oblasti i dr.

Iz veterinarske djelatnosti Institut prati, analizira i proučava stanje u pogledu pojave, kretanja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza; prati i analizira preventivna i zaštitna cijepljenja i dijagnostička ispitivanja životinja; prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoline na zdravstveno stanje životinja, obavlja laboratorijske pretrage životinjskog porijekla i vode i dr.

Institut, pored utvrđenih poslova, učestvuje u uspostavi i funkcioniranju sustava reagiranja u kriznim situacijama, vrši nastavnu i naučnoistraživačku djelatnost, pruža konzultantske usluge i drugo.

U cilju sprečavanja i suzbijanja zaraznih i nezaraznih bolesti, Institut kontinuirano analizira, prati i nadzire bolesti. Izazovi vezani uz zarazne i nezarazne bolesti zahtijevaju intersektorske strategije i intervencije namijenjene sprečavanju ovih bolesti. Poduzimaju se mjere za zaštitu zdravlja i aktivnosti na razmjeni informacija i kapaciteta za nadzor nad zaraznim bolestima, dostizanju i održavanju preporučenog obuhvata imunizacije za prevenciju bolesti koje se mogu spriječiti vakcinacijom, sa težnjom potpune kontrole bolesti. Provedenom revizijom utvrdili smo određene slabosti kod pružanja primarne i sekundarne zdravstvene zaštite: nemogućnost obuhvata svih postojećih podataka zbog neuvezanosti informacija (baza podataka), nedostatna obuhvaćenost podataka iz drugih zdravstvenih ustanova, nedostatak sredstava, pojava novih bolesti.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) je na zahtjev Instituta utvrdilo ispunjenost propisanih uvjeta za veterinarske dijagnostičke laboratorije, a na temelju Odluke o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlašteni veterinarski dijagnostički laboratoriji.¹¹ Rješenjem Ministarstva iz 2017. godine u predmetu davanja ovlaštenja za vršenje laboratorijskih ispitivanja utvrđeno je da Institut ispunjava propisane uvjete u pogledu prostora, kadra veterinarsko-tehničke opreme, tehničkog uređenja, načina rada i osiguranja biosigurnosti za obavljanje mikrobioloških i parazitoloških analiza hrane životinjskog porijekla, hrane za životinje i vode.

Rješenjem federalnog ministarstva zdravstva iz 2017. godine Institutu je odobreno obavljanje djelatnosti preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, uključujući upotrebu otrova iz II. i III. skupine. Institut kontrolira higijensko-epidemiološku situaciju, laboratorijsku analizu uzoraka u slučaju masovnih epidemija i trovanja, organizira i provodi protuepidemijske mjere.

Na temelju Zakona o akreditaciji BiH, Institut za akreditiranje izdao je certifikat o akreditaciji „Bata“ o ispunjenosti zahtjeva standarda BAS EN ISO/IEC 17025:2006 u pogledu osposobljenosti za izvođenje ispitivanja. Akreditacija važi do 2021. godine.

Zakonom o ustanovama propisano je da ustanove upisom u poseban registar stječu određena prava, koji vodi nadležni organ uprave. U sudski registar ustanova upisuju se podaci o upisu i brisanju iz posebnog registra. Podatak o upisu u poseban registar upisuje se u sudski registar ustanova na temelju prijave ustanove, a podatak o brisanju ustanove iz posebnog registra dostavlja nadležnom sudu, po službenoj dužnosti, organ uprave koji vodi poseban registar. Konstatiramo da Institut nije upisan u poseban registar, sukladno članku 51. Zakona o ustanovama.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I IZVJEŠĆIVANJE

Plan poslovanja (u daljnjem tekstu: Plan) Instituta, kojim su planirani ukupni prihodi u iznosu od 5.148.000 KM i rashodi u iznosu od 5.130.000 KM, Upravni odbor je usvojio 27. 2 2019. godine. Planirani višak prihoda nad rashodima (18.000 KM), prema Planu, predstavlja poslovni rezultat i koristio bi se za obavljanje svoje djelatnosti sukladno članku 16. Zakona o osnivanju Instituta.

Polazna osnova za izradu Plana je procjena izvršenja, odnosno procjena poslovanja u tekućoj godini, a koja se vrši na temelju bilance stanja, analize djelatnosti kroz pregled usluga i profil djelatnosti,

¹¹ „Sl. glasnik BiH“, br. 25704 i 43/09

kao i analiza konkurencije. Planiranje opsega usluga polazi od procjene izvršenja i trendova pratećih pokazatelja iz prethodnih godina. Procjena opsega aktivnosti onih poslova koji se rade za potrebe ugovornih obveza sa Zavodom zdravstvenog osiguranja (u daljnjem tekstu: Zavod) vrši se na temelju Financijskog plana Zavoda i odredbi Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite. Procjena opsega aktivnosti onih poslova koji se financiraju iz proračuna Zeničko-dobojskog kantona (u daljnjem tekstu: ZDK), a preko Ministarstava zdravstva i poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, definiraju se u dogovoru sa Ministarstvima još u toku izrade proračuna. Procjena opsega aktivnosti koje se pružaju na tržištu radi se na temelju procjene izvršenja za tekuću godinu, praćenja trendova kretanja opsega usluga u prethodnim godinama, te posebnih informacija (planovi ministarstava i državnih agencija, zaključeni ugovori, informacije o razgovorima sa velikim klijentima, kao i poslovne odluke Instituta).

Grupiranje prihoda vrši se na temelju izvora prihoda, odnosno mjesta gdje se taj prihod najvećim dijelom ostvaruje (prihodi zavoda: 2.765.000 KM, prihodi ministarstava: 320.000 KM, prihodi od usluga dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije: 860.000 KM, klinička mikrobiologija i sanitarni pregledi: 620.000 KM, sanitarna mikrobiologija: 360.000 KM i ostali izvori: 223.000). Grupiranje rashoda vrši se na temelju Kontnog plana (troškovi plaća, naknada plaća i ostalih primanja: 3.899.000 KM, materijalni troškovi: 464.000 KM, troškovi usluga: 271.500 KM, amortizacija: 260.000 KM i ostali rashodi: 235.500 KM).

Iako Zakonom o osnivanju Instituta i Statutom nije utvrđena obveza usvajanja i usuglašavanja Plana, smatramo potrebnim istaći da on nije usvajan, niti je davano mišljenje i suglasnosti zavoda ili osnivača.

Institut nije donio unutarnju proceduru o načinu i metodologiji planiranja, rokovima za njegovo usvajanje, niti su utvrđene procedure koje bi osiguralo praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti. Ističemo važnost izrade unutarnje procedure, jer je proces planiranja i usvajanja Plana Instituta specifičan i zahtijeva značajnu angažiranost svih organizacijskih jedinica Instituta i nadležnih institucija. Neusvajanje procedura za posljedicu ima propuste u fazi planiranja i usvajanja Plana, kao i izvješćivanja o njegovom izvršenju.

Osnovne ekonomske kategorije sa pokazateljima daju se u tabeli:

Red. br.	Opis	Plan za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2018. godini	Indeks 4/3*100	Indeks 4/5*100
1	2	3	4	5	6	7
I	Ukupni prihodi	5.148.000	5.383.543	4.683.441	105	115
II	Ukupni rashodi	5.130.000	5.226.610	4.527.194	102	116
III (I-II)	Financijski rezultat	18.000	156.933	156.247	n.p.	100

Ukupno ostvareni prihodi u 2019. godini u odnosu na planirane veći su za 235.543 KM, a rashodi za 96.610 KM. Neto dobit razdoblja iskazana je u iznosu od 156.933 KM.

Izvešće o poslovanju Instituta za 2019. godinu usvojio je Upravni odbor 30. 4. 2020. godine. Izvešće je dostavljano i nadležnim institucijama Kantona (Vlada Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva).

Upravni odbor je, sukladno članku 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 26. Statuta Instituta, podnio Izvešće o radu za 2019. godinu osnivaču, Skupštini Zeničko-dobojskog kantona.

Prema članku 21. Zakona o osnivanju Instituta, ravnatelj je obvezan podnositi Upravnom odboru periodično Izvešće o rezultatima rada i financijskog poslovanja, te poduzimati mjere za uspješno poslovanje, unapređenje organizacije i procesa rada. Nisu nam prezentirana izvješća o tome.

Ravnatelj Instituta nije sačinjavao Izvešće o rezultatima rada i financijskog poslovanja Instituta, a samim tim ono nije ni dostavljano Upravnom odboru, što nije sukladno članku 21. Zakona.

Iako se većim dijelom financira iz izvanproračunskog fonda Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (u daljnjem tekstu: Zavod), Institut po zakonu, u računovodstvenom smislu, vodi knjigovodstvene evidencije po propisima poduzeća, odnosno gospodarskih društava.

Preporuka:

- **donijeti unutarnje procedure kojim se definira metodologija planiranja, kao i procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.**
- **potrebno je da ravnatelj Instituta sačinjava periodična izvješća o rezultatima rada i financijskog poslovanja i da ih dostavlja Upravnom odboru, sukladno članku 21. Zakona o osnivanju Instituta.**

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Godišnja financijska izvješća za 2019. godinu Institut je sačinio i dostavio nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Upravni odbor ih je odobrio 21. 5. 2020. godine.

7.1 BILANCA USPJEHA

7.1.1 Prihodi

U godišnjim financijskim izvješćima za 2019. godinu ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 5.383.543 KM, što je u odnosu na planirane više za 235.543 KM. Struktura planiranih i ostvarenih prihoda je sljedeća:

Opis	Plan prihoda za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Indeks 3/2*100
1	2	3	4
PRIHODI	5.148.000	5.383.543	105
1. Poslovni prihodi	5.147.000	5.377.449	105
1.1. Prihodi od prodaje učinaka	4.922.000	4.935.029	100
1.2. Ostali poslovni prihodi	225.000	442.420	196
2. Financijski prihodi	0	229	0
3. Ostali prihodi i dobiti	1.000	5.865	586

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama uređena je politika vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihodi od pruženih usluga priznaju se u bilanci uspjeha po stupnju dovršenosti. Stupanj dovršenosti mjeri se kao odnos troškova nastalih do datuma bilance i planiranih ukupnih troškova iz ugovora. Prihodi od prodaje iz ostalih aktivnosti priznaju se u bilanci uspjeha, isključujući PDV. Iznos prihoda mjeri se na temelju fakture, ugovora ili naplaćenog iznosa.

Poslovni prihodi su najznačajniji i čine 99% ukupno ostvarenih prihoda. U okviru poslovnih prihoda iskazani su prihodi od prodaje učinaka u iznosu od 5.377.449 KM i ostali poslovni prihodi u iznosu 442.420 KM.

U strukturi prihoda od prodaje učinaka najznačajniji su oni koje Institut ostvaruje od Zavoda u iznosu od 2.875.357 KM ili 53% od iznosa ukupnih prihoda. Prihodi od Zavoda ostvaruju se na temelju zaključenih ugovora o međusobnim odnosima u pružanju zdravstvene zaštite i realizaciji posebnih programa iz djelatnosti rada Instituta. Ugovor je zaključen, odnosno iznos sredstava koji pripada Institutu utvrđen je temeljem odredbi Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja.¹² U oblasti primarne zdravstvene zaštite realiziraju se aktivnosti vezane za epidemiologiju, higijenu, zaštitu djece, socijalnu medicinu i drugo. Pored primarne

¹²„Sl. novine FBiH“, br. 82/14, 107/14 i 46/10)

zdravstvene zaštite, institut pruža usluge i sekundarne razine. Za obavljene usluge ispostavljaju se fakture do 15. dana u mjesecu za protekli mjesec, koje Zavod plaća u roku od 30 dana od dana primitka.

Prihodi od prodaje učinaka u iznosu od 2.059.672 KM ostvaruju se po izravnim ugovorima sa korisnicima za obavljanje poslova iz djelatnosti Instituta, koji su izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja. Uvidom u registar ugovora utvrdili smo da je u 2019. godini Institut zaključio 1.992 ugovora o pružanju usluga. Najčešće usluge koje pruža Institut su vakcine, pregledi, analize, detekcije, određivanje sastojaka, usluge dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. U 2019. godini Institut je pružio 417 vrsta usluga korisnicima usluga izvan obaveznog osiguranja. Formiranje cijene usluga vrši se na temelju Pravilnika o uvjetima i načinu formiranja cijena usluga, koji je donio Upravni odbor u 2019. godini. Prema navedenom aktu, za formiranje cijena i utvrđivanje uvjeta prodaje usluga nadležan je ravnatelj. Za usluge koje pruža Institut sačinjen je cjenik usluga koji je donio ravnatelj i koji je dostupan kupcima.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 442.420 KM. Najznačajniji su prihodi iz namjenskih izvora financiranja u iznosu od 338.035 KM (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 200.000 KM, Ministarstvo zdravstva 108.900 KM, Fond za zaštitu okoliša 24.135 KM i Ministarstvo prostornog uređenja 5.000 KM), prihodi od donacija vezanih za sredstva – prijenos s odgođenih prihoda (69.688 KM) i refundacije Zavoda za bolovanje, plaće pripravnika i povrati sredstava (34.697 KM). Namjenska sredstva su korištena za projekte i programe zaštite zdravlja ljudi i životinja, proizvodnja hrane, zaštita okoliša i drugo.

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 5.865 KM, a odnose se naplaćena otpisana potraživanja, viškove, usklađivanje vrijednosti zaliha i ostalih sredstava, ispravka grešaka i drugo.

Financijski prihodi u iznosu od 229 KM ostvareni su naplatom kamata od vjerovnika i banaka, kao i tečajnih razlika.

7.1.2 Rashodi

U Godišnjim financijskim izvješćima za 2019. godinu iskazani su rashodi u iznosu od 5.226.610 KM i u odnosu na planirane veći su za 2%.

Struktura iskazanih rashoda prikazana je u tabeli:

Opis	Plan rashoda za 2019. godinu	Izvršenje u 2019. godini	Indeks 3/2*100
1	2	3	4
RASHODI	5.130.000	5.226.610	102
Poslovni rashodi:	5.093.000	5.080.778	100
Materijalni troškovi	464.000	457.048	99
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	3.899.000	3.850.483	99
Troškovi proizvodnih usluga	199.715	219.055	110
Amortizacija	260.000	249.997	96
Nematerijalni troškovi	270.285	304.195	113
Financijski rashodi	7.000	7.691	110
Ostali rashodi i gubici	30.000	136.119	454
Rashodi iz osnova usklađ. vrijednosti stalnih sredstava	0	2.012	-
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki značajnih grešaka iz ranijeg razdoblja	0	10	-

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 5.080.778 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 15%.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 457.048 KM, a odnose se na utrošene sirovine i materijal (334.557 KM), utrošenu energiju i gorivo (115.811 KM), otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (5.035 KM) i utrošene rezervne dijelove (1.645 KM).

Najznačajniji iznos utrošenih sirovina i materijala odnosi se na utrošak materijala epidemiološke ambulante (102.246 KM), materijala za dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju (96.211 KM), te materijala za mikrobiologiju (49.692 KM). Nabave su vršene po zaključenim ugovorima iz 2019. godine i cijenama iz ponuda koje su sastavni dio ugovora. Ugovori su zaključeni temeljem provedenih postupaka javnih nabavi.

Na bilančnoj poziciji utrošene energije i goriva najznačajniji troškovi odnose se na gorivo (59.760 KM), električnu energiju (28.335 KM) i grijanje (26.267 KM).

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja iskazani su u iznosu od 3.850.483 KM. Ovi troškovi čine 74% ukupnih rashoda. Odnose se na troškove plaća i naknada plaća zaposlenima (3.375.539 KM) i troškove ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih (330.436 KM).

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima iskazani su u iznosu od 3.375.539 KM. Obračun i isplata plaća zaposlenih vrši se u skladu sa Pravilnikom o radu (u daljnjem tekstu: Pravilnik) i kolektivnim ugovorima.¹³ Plaća zaposlenika za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i dodataka na plaću reguliranih Pravilnikom. Osnovnu plaću čini proizvod najniže neto satnice, mjesečnog fonda sati i pripadajućeg koeficijenta složenosti poslova koje radnik obavlja. Neto satnica utvrđena je kolektivnim ugovorima, kao i odlukom ravnatelja iz 2017. godine. U 2019. godini najniža neto satnica iznosila je 2,35 KM. Plaća za radni učinak uvećava se do 8% osnovne plaće radnika. Uvećanje se utvrđuje odlukom ravnatelja, a na prijedlog nadležnog rukovoditelja. Pravilnikom utvrđena su uvećanja plaće za postignuti naučni stupanj u rasponu od 5 do 10%, položajni dodatak (7-20%), za odgovornost za zaštitu na radu (3-19%), te otežane uvjete rada (4-8%). Koeficijenti složenosti poslova utvrđeni su Pravilnikom, u rasponu od 1,23 do 6, i veći su u odnosu na koeficijente utvrđene kolektivnim ugovorima.

Člankom 20a. Zakona o radu¹⁴ propisana je obaveza svim javnim ustanovama čiji je osnivač Federacija, županija, grad ili općina, da prijem u radni odnos vrše nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja. Međutim, Vlada ZDK donijela je Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u ZDK,¹⁵ kojom je utvrđeno da se prijem u radni odnos može vršiti i bez natječajne procedure u slučaju kada se prijem u radni odnos vrši na određeno vrijeme po programima zapošljavanja putem Službe za zapošljavanje ZDK ili kada se radi o poslovima koji ne trpe odlaganje, a najdulje do 120 dana sa istim izvršiteljem, u kojem razdoblju se mora okončati procedura prijema u radni odnos. Dio Pravilnika kojim je uređen prijem u radni odnos usuglašen je sa odredbama ove Uredbe. Tijekom 2019. godine radni odnos na određeno vrijeme u Institutu zasnovala su 22 zaposlenika. Radni odnosi sa 13 zaposlenika su zasnovani, a da prethodno nije provedena natječajna procedura. Od 13 zaposlenika, 11 je radni odnos zasnovalo na osnovu programa zapošljavanja Federalnog zavoda za zapošljavanje, dok je radni odnos sa dva zaposlenika zasnovan na temelju odredbi Uredbe i Pravilnika.

Člankom 32. Zakona o radu utvrđeno je da za vrijeme obavljanja pripravničkog staža pripravnik ima pravo na 70% plaće utvrđene za poslove za koje se osposobljava. Pravilnikom o radu Instituta utvrđeno je da osnovna plaća pripravnika iznosi 70% osnovne plaće odgovarajućeg stupnja složenosti za koji se osposobljava, izuzev ako posredovanjem Službe za zapošljavanje nije predviđeno drugačije. Odredba Pravilnika o radu koja se odnosi na isplatu plaće pripravnicima nije usklađena sa odredbama Zakona o radu.

Krajem godine Institut je sa osam pripravnika zaključio ugovore o radu na određeno vrijeme. Pripravnici su primljeni putem javnih poziva nadležnih službi za zapošljavanje, osim jednog koji je primljen prije stupanja na snagu Uredbe o zapošljavanju (što znači bez javnog poziva). Zaključenim ugovorima o sufinanciranju sa službama za zapošljavanje utvrđeni su iznosi sufinanciranja troškova obaveznih doprinosa i/ili dijela neto plaće. Ugovorima o radu nisu utvrđeni poslovi za koje se pripravnici osposobljavaju, već je navedeno da će biti raspoređeni na obavljanje poslova u skladu sa svojim stečenim zvanjem i važećom pravnom regulativom. Ugovorima o radu plaća pripravnika sa visokom stručnom spremom utvrđena je u visini od 400 do 425 KM

¹³ Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području Zeničko-dobojskog kantona („Sl. novine ZDK“, br. 13/17) i Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u zdravstvu na području Zeničko-dobojskog kantona („Sl. novine ZDK“, br. 1/18)

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

¹⁵ „Sl. novine ZDK“, br. 8/19

sa uračunatim porezom na dohodak. Temeljem prezentirane dokumentacije utvrdili smo da plaća pripravnika treba iznositi najmanje 864 KM, jer najniža plaća uposlenika sa visokom stručnom spremom kada mjesec ima 20 radnih dana iznosi 1.234 KM.

Konstatiramo da zaključivanje ugovora o radu sa pripravnicima nije vršeno sukladno odredbama Zakona o radu, iz razloga što u ugovorima nije definirano o kojim poslovima se radi i za što se osposobljavaju, niti su njihove plaće utvrđene u propisanom iznosu.

Najviša plaća isplaćena u 2019. godini iznosila je 4.600 KM, najniža 437 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.366 KM.

Naknada za topli obrok iskazana je u iznosu od 214.766 KM. Pravo na naknadu za ishranu u toku radnog vremena utvrđeno je Pravilnikom, u iznosu od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Pravilnikom je utvrđeno i da odluku o visini naknade za topli obrok donosi ravnatelj najkasnije do 31. 12. u tekućoj godini za narednu godinu i da se primjenjuje za cijelu narednu godinu. Ravnatelj je u prosincu 2018. godine donio odluku kojom je određena visina naknade u iznosu od 8,99 KM za 2019. godinu. Za pripravnike zaposlene u Institutu naknada je 50 KM mjesečno.

Naknada za regres evidentirana je u iznosu od 55.538 KM. Naknade su isplaćene uposlenicima na temelju odluke ravnatelja iz lipnja 2019. godine, kojom se odobrava isplata regresa u visini od 463 KM, u skladu sa Planom korištenja godišnjeg odmora za 2019. godinu.

Troškovi prijevoza na posao i sa posla zaposlenih iskazani su u iznosu od 34.351 KM. Naknadu za troškove prijevoza ostvaruju uposlenici kojima je mjesto stanovanja udaljeno preko 5 km od radnog mjesta, sukladno članku 92. Pravilnika. Naknada za prijevoz ostvaruje se podnošenjem zahtjeva, te ovjerene izjave kojom se potvrđuje adresa stanovanja.

Preporuka:

- **Pravilnik o radu uskladiti sa odredbama Zakona o radu u dijelu isplate plaće pripravnicima, a ugovorima o radu definirati za koje poslove se pripravnik osposobljava, te obračun i isplatu plaće pripravnicima vršiti u skladu sa odredbama navedenih akata.**

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 219.055 KM. U okviru proizvodnih usluga najznačajniji su troškovi zakupa (111.319 KM) i troškovi usluga održavanja (58.651 KM).

Troškovi zakupa odnose se na troškove zakupa skladišnog prostora, poslovnog prostora i troškove zakupa motornih vozila. Troškovi zakupa skladišnog prostora plaćaju se u skladu sa zaključenim ugovorom o zakupu poslovnog prostora ukupne površine 170 m² sa firmom „ZE-STEEL“ d.o.o. Zenica, u iznosu od 2.287 KM mjesečno. Troškovi zakupa motornih vozila iskazani su u iznosu od 53.364 KM, a odnose se na troškove po ugovorima o nabavi usluga iznajmljivanja vozila koji se zaključuju svakog tjedna, a na temelju Okvirnog sporazuma za nabavu usluga iznajmljivanja vozila iz 2018. godine, zaključenoga nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave. Usluge iznajmljivanja vozila plaćaju se po cijenama od 21 KM do 35 KM po danu, ovisno o kojoj klasi vozila se radi. Iznajmljena vozila korištena su za obavljanje terenskih poslova iz djelatnosti Instituta (održavanje sastanaka, nabava i dovoz materijala, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, uzorkovanja i dr.). Na temelju iskazanih tjednih potreba službi Instituta, referent zadužen za vozila pravi plan korištenja službenih vozila Instituta i iznajmljenih vozila, na temelju kojeg se zaključuje ugovor za svaki tjedan. Kontrola točenja goriva u vozila vrši se na osnovu pregleda točenja goriva koji se dostavlja uz fakturu za gorivo.

Na bilančnim pozicijama troškova usluga održavanja najznačajniji izdaci odnose se na troškove kalibracije laboratorijske opreme (19.794 KM) i troškove rezervnih dijelova za transportna sredstva (12.027 KM). Troškovi usluga kalibracije laboratorijske opreme nastali su na osnovu zaključenih ugovora o nabavi usluga iz 2019. godine, a na temelju provedenog postupka javne nabave i zaključenog okvirnog sporazuma za nabavu iz 2018. godine. Na bilančnoj poziciji troškova usluga održavanja transportnih sredstava evidentirani su troškovi rezervnih dijelova za popravku devet službenih vozila Instituta, po fakturama dobavljača, u skladu sa zaključenim ugovorom o servisiranju motornih vozila i

nabavi rezervnih dijelova iz 2019. godine. Ostali troškovi na ovoj poziciji odnose se na troškove održavanja računarske i medicinske opreme, telekomunikacijske mreže i softvera.

Amortizacija

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama propisano je da se materijalna sredstva amortiziraju na temelju procijenjenoga vijeka uporabe, odnosno temeljem procjene protjecanja ekonomskih koristi po osnovu korištenja i uporabe stalnih sredstava. Utvrđeno je i da će se vijek uporabe i stope amortizacije utvrđivati prema Okvirnoj odluci o razvrstavanju stalnih sredstava prema amortizacijskim stopama koju donosi ravnatelj Instituta, a na prijedlog rukovoditelja Sektora za zajedničke poslove. Primjenjuje se linearna metoda otpisa za svako pojedinačno stalno sredstvo. Ravnatelj je 27. 1. 2020. godine donio Okvirnu odluku kojom su utvrđene amortizacijske stope za materijalna i nematerijalna stalna sredstva od 2% do 20%. Prilikom obračuna amortizacije za 2019. godinu korištene su amortizacijske stope utvrđene odlukom ravnatelja.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 304.195 KM, a odnose se na: troškove neproizvodnih usluga (166.473 KM), troškove poštanskih i telekomunikacijskih usluga (50.123 KM), troškove poreza, naknada, taksi i drugih dažbina (43.580 KM), troškove reprezentacije (25.027 KM), troškove osiguranja (7.815 KM), ostale nematerijalne troškove (7.691 KM), troškove platnog prometa (5.605 KM) i troškove članarine gospodarskim komorama (2.400 KM).

Najznačajniji nematerijalni troškovi odnose se na troškove neproizvodnih usluga, i to: troškove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (51.640 KM), usluge čišćenja prostorija i osiguranja (17.550 KM) i troškove zbrinjavanja medicinskog otpada (16.906 KM).

Na temelju Zaključka Vlade Zeničko-dobojskog kantona, a na prijedlog Ministarstva zdravstva, Institut je zadužen da provede postupak javne nabave usluga provođenja obavezne preventivne sistematske deratizacije u objektima i površinama kojima upravlja Kanton. Nakon provedenog postupka zaključen je okvirni sporazum sa firmom koja je odabrana kao najpovoljniji ponuđač. Troškovi u iznosu od 49.374 KM odnose se na jesenju fazu deratizacije, a izvješće o utrošku sredstava sa potrebnim priložima dostavljeno je Ministarstvu. Sredstva za ove usluge osigurana su iz Proračuna Kantona. Usluge čišćenja prostorija i osiguranja odnose se na troškove nastale temeljem ugovora o poslovnoj suradnji zaključenog sa JU „Dom zdravlja“ Zenica. Ugovorom je utvrđeno da će Institut izvršiti refundiranje troškova osiguranja i čišćenja prostorija u ukupnom mjesečnom iznosu od 1.250 KM (bez PDV-a). Nastali troškovi odnose se na 12 ispostavljenih faktura za 2019. godinu. Troškovi zbrinjavanja medicinskog otpada nastali su ispostavljanjem faktura za zbrinjavanje infektivnog otpada poduzeća sa kojim je zaključen okvirni sporazum na godinu dana, nakon provedenog postupka javne nabave putem konkurentskog zahtjeva.

Financijski rashodi iskazani su u iznosu od 7.691 KM, a odnose se na rashode po kamatama na uzete kredite.

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 136.119 KM. Najveći dio se odnosi na vrijednosno usklađivanje potraživanja starijih od 12 mjeseci u iznosu od 133.821 KM i na manjkove i gubitke na zalihama u iznosu od 1.308 KM.

Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti stalnih sredstava u iznosu od 2.012 KM odnose se na umanjenje vrijednosti zaliha.

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijeg razdoblja iskazani su u iznosu od 10 KM.

7.1.3 Financijski rezultat

U 2019. godini ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 5.383.543 KM, dok su ukupno ostvareni rashodi 5.226.610 KM.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da Institut kontinuirano ostvaruje dobit. U Bilanci uspjeha za 2019. godinu iskazana je neto dobit u poslovanju u iznosu od 156.933 KM. Odluka ravnatelja o

prijedlogu raspodjele dobiti za potrebe predaje finansijskih izvješća ovlaštenoj instituciji donesena je 27. 2. 2020. godine.

Konačnu odluku o prijedlogu raspodjele dobiti Upravni odbor i osnivač nisu usvojili do okončanja revizije, a trebali su, sukladno članku 26. Statuta.

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilance knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava iskazana je u sljedećim iznosima:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
STALNA SREDSTVA	1.382.311	1.461.132
Nematerijalna sredstva	215.683	226.054
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.145.176	1.212.960
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	21.452	21.452
Dugoročni finansijski plasmani	0	666

Stalna sredstva se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabave, sukladno Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Instituta, donesenom 2016. godine. Nakon početnog priznavanja, pojedino stalno sredstvo iskazuje se po njegovom trošku nabave, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje.

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 215.683 KM (nabavne vrijednosti: 480.513 KM i ispravke vrijednosti: 264.8300), a čine ih računalni programi i ulaganja u adaptaciju tuđih građevinskih objekta.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2019. godini daju se u tabeli:

R. b.	Opis	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i oprema	Uredski namj.	Transp. sred.	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	10 (3-7)
1	Nabavna vrijednost						
	1. 1. 2019. godine	0	423.515	1.632.621	181.677	310.007	2.547.820
	- izravna povećanja u 2019. godine		585				585
	- prijenos sa pripreme			120.459	16.536		136.995
	- otuđenje i rashodovanje			(10.262)	(1.453)		(11.715)
	- ostalo						0
	31. 12. 2019. godine	0	424.100	1.742.818	196.760	310.007	2.673.685
2	Akumulirana amortizacija						
	1. 1. 2019. godine	0	184.070	746.426	134.555	286.084	1.351.135
	- amortizacija		8.480	145.823	10.850	23.923	189.077
	- otuđenje i rashodovanje			(10.262)	(1.441)		(11.703)
	- ostalo						0
	31. 12. 2019. godine	0	192.550	881.987	143.964	310.007	1.528.509
3	Neto knjigovodstvena vrijednost						
	1. 1. 2019. godine	0	239.445	886.195	47.122	23.923	1.196.685
	31. 12. 2019. godine	0	231.550	860.831	52.796	0	1.145.176

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazane su u iznosu od 1.145.176 KM (nabavne vrijednosti: 2.673.685 KM i ispravke vrijednosti: 1.528.509 KM).

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 231.551 KM (nabavne vrijednosti: 424.100 KM, ispravke vrijednosti: 192.550 KM). Nekretnina koja je iskazana u poslovnim knjigama i koja je u posjedu Instituta odnosi se na zgradu Poliklinike, III. i IV. kat, gdje je i sjedište Instituta, površine 556 m². Nekretnina je ustupljena Institutu na trajno korištenje, sukladno Zaključku Vlade ZDK iz 2006. godine, kojim se daje

suglasnost Ministarstvu zdravstva ZDK na „Prijedlog reorganizacije zdravstvenih ustanova na području općine Zenica“, odnosno postupak preraspodjele poslovnih prostora između zdravstvenih ustanova. Pored tog poslovnog prostora, osnivač je Institutu ustupio na korištenje prostorije u Ulici Sarajevska 77 B. Prostorije u Ulici Travnička cesta 7 koriste se na temelju Protokola o poslovnoj i naučno-tehnološkoj suradnji sa Univerzitetom u Zenici iz 2016. godine. Prostorije u Ulici Zmaja od Bosne bb, koriste se na temelju ugovora o zakupu, a prostorije u Ulici Kočeva 35 koriste se besplatnim ustupanjem, na temelju ugovora sa fizičkom osobom.

Postrojenja i opremu čine medicinski aparati i uređaji, strojevi, alati, uredska oprema, oprema za grijanje, telefonske centrale, ventilacija, rashladni uređaji i drugo. U 2019. godini evidentirano je povećanje od 120.459 KM, od čega se najveći dio odnosi na nabavu medicinske (laboratorijske) i kompjuterske opreme.

Transportna sredstva čini devet vozila koja su u potpunosti amortizirana. Zbog nedovoljnog broja vozila za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti tijekom 2019. godine, po potrebi su iznajmljivana vozila, o čemu smo konstatirali u točki 7.1.2 Rashodi.

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva obuhvaćaju knjige trajne vrijednosti.

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Institut na datum bilance nije vršio procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, sukladno paragrafu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Vlasništvo nad nekretninama

Uvidom u prezentirane zemljišnoknjižne izvratke konstatirali smo da je nekretnina uknjižena kao općenarodna imovina. Institut nema dokaze o vlasništvu nad nekretninama. Pravo korištenja uneseno je u zemljišnoknjižni izvadak. U prethodnom razdoblju poduzete su određene aktivnosti kako bi se u izvacima predmetne nekretnine upisale na Institut, ali do okončanja revizije one nisu završene.

Hipoteke i založno pravo

Institut nema ograničenja u raspolaganju imovinom, jer nisu dane hipoteke ni založna prava na imovinu.

7.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilance iskazana su tekuća sredstva u sljedećim iznosima:

	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
TEKUĆA SREDSTVA	1.626.593	1.207.652
Zalihe, materijal i rezervni dijelovi	92.041	92.676
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	418.625	263.580
Kratkoročne tražbine	1.113.657	851.396
Aktivna vremenska razgraničenja	2.270	0

7.2.2.2 Zalihe, materijal i rezervni dijelovi

Na datum bilance iskazane su zalihe sirovina i materijala u iznosu od 92.041 KM. Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po trošku nabave. U trošak nabave zaliha uključuju se svi troškovi nabave (troškovi prijevoza, rukovanja i drugi izravni troškovi), kao i troškovi koji su nastali dovođenjem zaliha na željenu lokaciju i u određeno stanje. Najveći dio zaliha odnosi se na materijal za medicinske usluge (materijal za medicinsku dijagnostiku, sanitetski materijal, dezinfekcijska sredstva za laboratorij, plastika i staklo).

Nabavljene količine sirovina i materijala zadužuju se u materijalnom knjigovodstvu, a razduženje se nalogom prosljeđuje u knjigovodstvo koje vrši kontrolu i knjiženje u glavnoj knjizi. Zalihe se sa skladišta razdužuju metodom prosječne ponderirane cijene, propisano člankom 64. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Troškovi zaliha sitnog inventara iskazuju se metodom 100% otpisa. Evidentiranje zaliha u financijskom knjigovodstvu sustavno je uvezano s materijalnim knjigovodstvom. Utrošak zaliha evidentira se u materijalnom knjigovodstvu kada nastane promjena na zalihama.

Osim navedenog, svaka služba planira i sačinjava trebovanje, sukladno potrebama, i po potrebi se vrši naručivanje, a praćenje rokova zaliha vrši se pri nabavi i izdavanju (izdaju se najstarije zalihe). Kontrolni mehanizam praćenja potrošnje, utvrđen točkama od 28 do 35 MRS-a 2 – Zalihe, vrši se cijenom, odnosno vrijednošću iskazivanja zaliha, te konstatiramo da usluge prodaje za klijente nisu bile niže od cijena zaliha. Procjena vrijednosti zaliha i neto nadoknativa vrijednost obavljaju se po popisu.

7.2.2.3 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani na 31. 12. 2019. godine iznose 418.625 KM i u odnosu na prošlu godinu veći su za 155.045 KM. Gotovina i gotovinski ekvivalenti čine novčana sredstva koja se vode kod poslovnih banaka i u blagajni. Transakcijski računi za domaći i inozemni platni promet otvoreni su kod sljedećih banaka: Sparkasse banka, Intesa Sanpaolo banka, Raiffeisen banka, UniCredit banka, BBI banka i Asa banka. Glavni račun je u Sparkasse banci, koja je odobrila kredit Institutu, te dala najpovoljnije uvjete za vođenje računa prilikom izbora najpovoljnije banke. U 2019. godini otvorena su dva računa, dok su ostali računi otvoreni u prethodnim godinama. Troškovi platnog prometa u zemlji i inozemstvu iskazani su u vrijednosti od 4.069 KM.

7.2.2.4 Kratkoročne tražbine, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilance iskazane su tražbine, plasmani i aktivna vremenska razgraničenja u sljedećem pregledu:

	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
TRAŽBINE, PLASMANI I AVR	1.115.927	851.396
Kratkoročne tražbine	881.631	615.484
Druga kratkoročne tražbine	232.026	235.912
Aktivna vremenska razgraničenja	2.270	0

Tražbine od prodaje u iznosu od 881.631 KM odnose se na tražbine po osnovu pruženih zdravstvenih usluga kupcima u zemlji. Pravilnikom o računovodstvenim politikama utvrđena je politika vrednovanja potraživanja (priznavanje poslovnih prihoda po nominalnoj vrijednosti, usuglašavanje tražbina i procjena naplativosti tražbina i otpis potraživanja). Institut u analitičkim evidencijama vodi tražbine po pojedinim povjeriteljima, sa pregledom ročne strukture tražbina koji prikazuje stvarno stanje ročnosti. Najveći dio tražbina odnosi se na Zavod (346.724 KM) i Ministarstvo poljoprivrede (191.710 KM). Institut je poslao potvrđene salda dužnicima, sukladno članku 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, putem kojih je potvrđeno 690.372 KM tražbina, dok dio pravnih osoba nije odgovorio na potvrđenu salda dužnicima na 31. 12. 2019. godine.

Ispravka vrijednosti tražbina od kupaca iskazana je u iznosu od 297.834 KM. Kriteriji za utvrđivanje procjene mogućnosti naplate tražbina su: dospelost preko jedne godine i procjena neizvjesnosti naplate (blokirani računi, zatvoreno poduzeće, nemogućnost uspostavljanja komunikacije). U cilju realne i fer prezentacije, na datum bilance ispravljene su tražbine na teret rashoda razdoblja u iznosu od 133.835 KM, a odnose se na tražbine starije od 12 mjeseci. Ispravak vrijednosti tražbina od kupaca na teret rashoda odobren je odlukom Upravnog odbora od 13. 2. 2020. godine.

7.2.3 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital sljedeće strukture:	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
KAPITAL	1.835.864	1.678.931
Temeljni kapital	187.553	187.553
Neraspoređena dobit prethodnih godina	1.206.610	1.206.610
Dobit tekućeg razdoblja	156.933	0
Gubitak ranijih godina	(31.316)	(31.316)
Revalorizacijska pričuva	316.084	316.084

Kapital na datum bilance iznosi 1.835.864 KM, koji čini upisani temeljni kapital od 187.553 KM, neraspoređena dobit od 1.363.543 KM, umanjena za gubitak ranijih godina od 31.316 KM i revalorizacijska pričuva od 316.084 KM. Uvidom u aktualni izvod iz sudskog registra Općinskog suda u Zenici, kao osnivač Instituta upisan je Zeničko-dobojski kanton, sa ugovorenim kapitalom od 75.754 KM. Stoga konstatiramo da visina upisanog i uplaćenog kapitala u sudskom registru nije usklađena sa visinom kapitala u poslovnim knjigama Instituta na 31. 12. 2019. godine.

Revalorizacijska pričuva u iznosu od 316.084 KM iskazana je na temelju izvršene revalorizacije vrijednosti stalnih sredstava u 2010. godini.

Preporuka:

- **uskладiti iskazani temeljni kapital u poslovnim knjigama i u sudskom registru.**

7.2.4 Dugoročna razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 296.300 KM, koji predstavlja dugoročno odloženi prihod od donacija u obliku sredstava, evidentiranih sukladno MRS-u 20 – Računovodstvo za državne pomoći i objavljivanje državne pomoći. Ovaj iznos čini ostatak vrijednosti donirane opreme, koji je umanjivan za 40.188 KM iskazane godišnje amortizacije u bilanci uspjeha u tekućoj godini, kao i prethodnim godinama.

Tijekom 2019. godine izvršeno je priznavanje odgođenih prihoda u iznosu od 96.400 KM po temelju doniranih novčanih sredstava od Ministarstva poljoprivrede za nabavu laboratorijske opreme.

7.2.5 Obveze

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su obveze u iznosu od 830.440 KM.

Struktura obveza iskazana je u tabeli:

	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
OBVEZE	830.440	735.732
Dugoročne obveze	174.595	185.625
Kratkoročne obveze	655.845	550.107

Obveze iz poslovanja	204.476	175.873
Kratkoročni dio dugoročnih obveza	118.113	82.500
Obveze po temelju plaća	283.282	263.773
Obveze za ostala primanja zaposlenih	22.957	20.265
Primljeni avansi	3.709	2.427
Druge obveze	23.308	5.269
Pasivna vremenska razgraničenja	46.300	14.033

Dugoročne obveze na 31. 12. 2019. godine iskazane su u iznosu od 174.595 KM. One se sastoje od ostatka duga po odobrenim dugoročnim kreditima kod Intesa Sanpaolo banke (330.000 KM) i Asa banke (110.000 KM). Krediti su odobreni za nabavu laboratorijske opreme i vozila. Ugovori o kreditima zaključeni su 29. 12. 2017. i 5. 11. 2019. godine, na rok od 48 za laboratorijsku opremu i 36 mjeseci za vozila. Efektivna kamatna stopa iznosi 3,03% i 3,37%. Instrumenti osiguranja kredita su bjanko mjenice, uz mjeničnu izjavu. Obveze po kreditima izmirivane su u razdobljima u kojima su dospijevale, a iskazivani su i izdaci po kamatama po navedenim kreditima.

Kratkoročni dio dugoročnih obveza po kreditima od banaka za 2020. godinu iskazan je u iznosu od 118.113 KM.

Obveze iz poslovanja, iskazane u vrijednosti od 655.845 KM, u cijelosti se odnose na obveze prema dobavljačima u zemlji. U odnosu na prethodnu godinu, veće su za 28.603 KM. Prema prezentiranoj starosnoj strukturi, 13.513 KM obveza prema dobavljačima dospjelo je na naplatu. Od ukupno iskazanih obveza, potvrđeni izvodi otvorenih stavki za dobavljače iznose 155.025 KM.

Pasivna vremenska razgraničenja čine obračunati troškovi tekućeg obračunskog razdoblja koji nisu fakturirani (21.153 KM) i kratkoročno odloženi prihodi temeljem donacija (novčana donacija Italije: 14.033 KM, donacija Grada Visoko: 6.000 KM, Ministarstva prostornog uređenja: 2.000 KM i naplata štete od osiguranja: 3.114 KM).

7.2.6 Popis sredstava i obveza

Ravnatelj nije donio Odluku o vršenju popisa za 2019. godinu, a nije donesen ni unutarnji akt o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obveza.

Ravnatelj Instituta je 12. 12. 2019. godine donio rješenje o imenovanju povjerenstva za provođenje popisa. Prema ovom rješenju, predmet popisa je cjelokupna imovina (materijalna i nematerijalna stalna sredstva), te tekuća sredstva u obliku zaliha, novca i potraživanja. Nije nam prezentirano uputstvo o redovitom godišnjem popisu.

Napominjemo da je Upravni odbor Instituta u travnju 2020. godine donio Pravilnik o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obaveza.

Uvidom u rješenje o imenovanju povjerenstva, utvrdili smo da su predsjednica povjerenstva i neki članovi uposlenici Službe za ekonomske poslove. Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da članovi povjerenstva ne mogu biti osobe koje su materijalno ili financijski zadužene za sredstva koja se popisuju, kao ni njihovi neposredni rukovoditelji.

Izvešće o provedenom popisu na 31. 12. 2019. godine povjerenstvo je sačinilo 31. 1. 2020. godine. Nakon što ga je ravnatelj pregledao, dostavljeno je Upravnom odboru, sa odlukama o otpisu, na usvajanje.

Na temelju popisa stalnih sredstava utvrđen je određeni broj stavki za otpis radi tehničke zastarjelosti ili zbog fizičkog uništenja (pucanja, lom, kvar). Nabavna vrijednost otpisanih stalnih sredstava je 11.715 KM, a otpisana vrijednost je 11.706 KM. Prijedlog povjerenstva prihvaćen je odlukom Upravnog odbora.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da popisno povjerenstvo nije sačinjavalo zapisnik o izvršenom popisu, kao ni rekapitulacije popisanih sredstava i obaveza. Izvešće povjerenstva sadrži informacije o bilančnim pozicijama samo u zbirnim iznosima koji su preuzeti iz knjigovodstvene evidencije. Popisom nisu obuhvaćeni odgođeni prihodi u iznosu od 296.300 KM. U naturalnim popisnim listama nisu konstatirane razlike u količinama.

Institut nije sačinjavao popisne liste koje bi sadržavale sve potrebne podatke o popisu (datum početka i završetka popisa, broj popisne liste, potpis odgovorne osobe popisnog mjesta, pojedinačnu cijenu, stanje po knjigama, razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, podatke o primjedbama). Dakle, iz popisnih listi i Izvješća povjerenstva nisu vidljivi podaci o sučeljavanju stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja.

Kod popisa zaliha utvrđene su razlike u odnosu na knjigovodstveno stanje, koje su evidentirane na prihode, odnosno rashode tekućeg razdoblja.

Imajući u vidu navedeno, konstatiramo da Institut nije proveo cjelovit popis imovine i obveza, niti je izvršio usuglašavanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem, što nije sukladno člancima 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***izvršiti cjelovit godišnji popis sredstava i obveza, te usuglasiti stvarno stanje sa knjigovodstvenim stanjem, sukladno odredbama članaka 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 5.179.889 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 5.024.844 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom (155.045 KM). Iznos gotovine na kraju izvještajnog razdoblja odgovara iznosu gotovine iskazane u Bilanci stanja (418.625 KM). Predmetno Izvješće sačinjeno je po izravnoj metodi.

7.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvješće o promjenama na kapitalu za 2019. godinu sačinjeno je sukladno važećim propisima, pri čemu su iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama sukladne iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja.

7.5 BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Napomene uz finacijska izvješća sačinjene su sukladno MRS-u 1 – Presentacija finacijskih izvješća i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finacijskog izvješćivanja.

8. JAVNE NABAVE

Temeljem Odluke Upravnog odbora, Institut je donio Plan javnih nabava (u daljnjem tekstu: Plan) za 2019. godinu, kojim su utvrđene robe, usluge i radovi koji će biti predmet javnih nabava u 2019. godini, procijenjena vrijednost, vrsta postupka, okvirni datum pokretanja postupka i izvor financiranja. Plan je donesen 7. 3. 2019. godine i objavljen je na internetskoj stranici Instituta sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama. Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabava iznosila je 1.370.500 KM¹⁶ (robe: 1.013.000 KM, usluge: 257.000 KM i radovi: 100.000 KM). Dopuna Plana u 2019. godini vršena je devet puta, te je procijenjena vrijednost planiranih javnih nabava, uključujući sve dopune, iznosila 1.338.323 KM, od čega se na nabavu roba odnosi 1.006.535 KM, usluga 325.788 KM i radova 6.000 KM. Česte dopune Plana upućuju na to da nisu obuhvaćene sve potrebne nabave, odnosno da Plan javnih nabava nije sačinjen sukladno stvarnim potrebama, što može utjecati na racionalnost nabava i efikasnost u trošenju sredstava. Prema prezentiranim podacima, ugovori za nabave zaključeni su u ukupnoj vrijednosti od 1.070.748 KM, što čini 80% realizacije Plana.

¹⁶ Vrijednosti planiranih i izvršenih javnih nabava izražene su sa PDV-om.

U izvješću o planiranim i izvršenim javnim nabavama na 31. 12. 2019. godine navedeno je da je Institut proveo sedam otvorenih postupaka ukupne vrijednosti 764.539 KM, osam konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti 144.179 KM i 49 izravnih sporazuma ukupne vrijednosti 162.030 KM.

Izvršen je uvid u procedure izbora dobavljača za pet otvorenih postupaka ugovorene vrijednosti 526.406 KM (nabava vakcina 103.702 KM, nabava laboratorijske opreme 67.786 KM, nabava sredstava za dezinfekciju 130.449 KM, nabava automobila 93.740 KM, nabava goriva 130.729 KM) šest konkurentskih zahtjeva ugovorene vrijednosti 118.556 KM (nabava računarske opreme 48.820 KM, nabava licenci 20.934 KM, servisiranje motornih vozila 15.000 KM, nabava laboratorijskog posuđa 23.202 KM, zbrinjavanje farmaceutskog otpada 6.500 KM i nabava dermatoskopa 4.100 KM) i pet izravnih postupaka ugovorene vrijednosti 22.961 KM (klima-uređaj 5.920 KM, videonadzor 5.400 KM, sigurnosni ormarić 4.920 KM, sanitarni proizvodi 4.421 KM i obuka radnika 2.300 KM).

Tom prilikom nismo utvrdili značajnije propuste i nepravilnosti.

Također smo utvrdili da su za sve nabave koje su se provodile putem otvorenih postupaka i konkurentskih zahtjeva, a kod kojih je kriterij dodjele najniža cijena, bile predviđene e-aukcije, što je sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije. Tijekom 2019. godine putem e-aukcije provedeno je 95% vrijednosti nabava putem otvorenih postupaka i konkurentskih zahtjeva.

Preporuka:

- *plan javnih nabava sačinjavati na temelju realnih potreba i mogućnosti, u cilju racionalnosti nabava i efikasnosti u trošenju proračunskih sredstava.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima nadležne službe, Institut je pokrenuo 154 sudska postupka protiv trećih osoba, sa tužbenim zahtjevom u iznosu od 32.710 KM, koja se odnose na tužbu temeljem neplaćenog duga za izvršene zdravstvene usluge. Protiv Instituta nema sudskih sporova.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Institut je 13. 8. 2020. godine dostavio komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2019. godinu.

U komentaru je navedeno da su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i navedene informacije o poduzetim aktivnostima na njihovoj realizaciji.

Rukovoditelj Sektora
za financijsku reviziju

Sead Čorbo

Tim za reviziju:

Perislav Delić – vođa tima

Sabina Selesković – članica tima

IV PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine			
Naziv pravne osobe: Javna ustanova Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	5.337.449	4.660.722
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	4.935.029	4.409.095
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	442.420	251.627
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	5.080.778	4.416.066
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	457.048	452.902
3	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	3.850.483	3.341.590
4	Troškovi proizvodnih usluga	219.055	171.429
5	Amortizacija	249.997	240.145
6	Troškovi rezerviranja	0	0
7	Nematerijalni troškovi	304.195	210.000
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	296.671	244.656
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	0
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 6)	229	334
1	Financijski prihodi od povezanih pravnih osoba	0	0
2	Prihodi od kamata	143	203
3	Pozitivne tečajne razlike	84	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od sudjelovanja u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali financijski prihodi	2	131
V	Financijski rashodi (od 1 do 5)	7.691	8.485
1	Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim osobama	0	0
2	Rashodi kamata	7.691	6.218
3	Negativne tečajne razlike	0	0
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali financijski rashodi	0	2.267
VI	Dobit od financijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od financijske aktivnosti (V-IV)	7.462	8.151
VII	Dobit od redovite aktivnosti (III-VI) > 0	289.209	236.505
VIII	Gubitak od redovite aktivnosti (III-VI) < 0	0	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	5.831	18.904
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	5.188	1.270
7	Naplaćena otpisana potraživanja	512	1.182
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	131	16.452
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	136.119	100.870
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	9	64
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	1.199	192
7	Rashodi na osnovu zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi na temelju ispravaka vrijednosti i otpisa potraživanja	133.821	86.393
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	1.090	14.222
XI	Dobit na temelju ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	0	0
XII	Gubitak na temelju ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	130.288	81.966
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	0	0
1	Prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	4	2.028
2	Rashodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	2.012	199
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	1.829
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	2.008	0
1*	Prihodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	30	1.454
2*	Rashodi na osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	10	1.574
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	156.933	156.247
XVI	Gubitak neprekinutoga poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
1**	Porezni rashodi razdoblja	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi razdoblja	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi razdoblja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutoga poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	156.933	156.247
XVIII	Neto gubitak neprekinutoga poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
XXI	Neto dobit razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	156.933	156.247
XXII	Neto gubitak razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	156.933	156.247
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	0	0
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXI ili XXII)	156.933	156.247
	a) vlasnicima matice	156.933	156.247
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	156.933	156.247
	a) vlasnicima matice	156.933	156.247
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:		
	a) obična	0	0
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	131	112
	- na bazi stanja krajem mjeseca	131	114

Rukovodstvo je pripremlilo financijska izvješća i odobrilo ih 27. 2. 2020. godine.

Ravnatelj
Senad Huseinagić

Bilanca stanja na 31. 12. 2019. godine					
Naziv pravne osobe: Javna ustanova Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	3.175.650	1.793.339	1.382.311	1.461.132
1	Nematerijalna sredstva	480.513	264.830	215.683	226.054
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	2.673.685	1.528.509	1.145.176	1.212.960
3	Investicijske nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	21.452	0	21.452	21.452
6	Dugoročni financijski plasmani	0	0	0	666
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	2.035.239	408.646	1.626.593	1.207.652
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	202.854	110.813	92.041	92.676
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	1.832.385	297.833	1.534.552	1.114.976
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	5.210.889	2.201.985	3.008.904	2.668.784
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna aktiva	5.210.889	2.201.985	3.008.904	2.668.784
	UKUPNO AKTIVA (I+II)				
	PASIVA				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			1.835.864	1.678.931
1	Osnovni kapital			187.553	187.553
2	Upisani neplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			0	0
5	Revalorizacijske pričuve			316.084	316.084
6	Nerealizirani dobiti			0	0
7	Nerealizirani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			1.363.543	1.206.610
9	Gubitak do visine kapitala			(31.316)	(31.316)
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVIRANJA			296.300	240.088
	C) DUGOROČNE OBVEZE			174.595	185.625
	D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBVEZE (od 1 do 8)			655.845	550.107
1	Kratkoročne financijske obveze			118.113	82.500
2	Obveze iz poslovanja			208.185	178.300
3	Obveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obveze na temelju plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih			306.239	284.038
5	Druge obveze			21.489	4.026
6	Obveze za PDV			0	0
7	Obveze za ostale poreze i druge dažbine			0	0
8	Obveze za porez na dobit			0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			46.300	14.033
	G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			3.008.904	2.668.784
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna pasiva			0	0
	UKUPNO PASIVA (I+II)			3.008.904	2.668.784

Rukovodstvo je pripremio financijska izvješća i odobrilo ih 27. 2.2020. godine.

Ravnatelj
Senad Huseinović

Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine				
(Izravna metoda)				
Naziv pravne osobe: Javna ustanova Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
I	Priljev gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 1 do 3)		5.069.223	4.270.726
1	Priljev od kupaca i primljeni avansi	+	4.540.325	3.924.277
2	Priljevi od premija, subvencija, dotacija i slično	+	517.483	333.336
3	Ostali priljevi od poslovnih aktivnosti	+	10.815	15.113
II	Odljev gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 4 do 8)	-	4.770.397	4.450.622
4	Odljev iz osnova isplate dobavljačima i dani avansi	-	894.163	1.198.391
5	Odljev iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	-	3.703.333	3.158.187
6	Odljev iz osnova plaćenih kamata	-	6.956	0
7	Odljev iz osnova poreza i drugih dažbina	-	17.044	15.226
8	Ostali odljevi iz poslovnih aktivnosti	-	148.901	78.818
III	Neto priljev gotovine iz poslovnih aktivnosti	+ (-)	298.826	0
IV	Neto odljev gotovine iz proizvodnih aktivnosti	+ (-)	0	179.896
B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
I	Priljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 9 do 14)	+	666	1.552
9	Priljev na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	+	0	0
10	Priljevi na temelju prodaje dionica i udjela		0	0
11	Priljev na temelju prodaje stalnih sredstava	+	0	0
12	Priljevi na temelju kamata	+	0	0
13	Priljev od dividendi i sudjelovanju u dobiti	+	0	0
14	Priljev na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	+	666	1.552
II	Odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 15 do 18)	-	169.030	0
15	Odljev na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	-	0	0
16	Odljevi na temelju kupovine dionica i udjela	-	0	0
17	Odljev na temelju kupovine stalnih sredstava	-	169.030	0
18	Odljev na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	-	0	0
III	Neto priljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti	+ (-)	0	1.552
IV	Neto odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti	+ (-)	168.364	0
C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI				
I	Priljev gotovine iz financijskih aktivnosti (od 19 do 22)		110.000	430.616
19	Priljev na temelju povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
20	Priljev na temelju dugoročnih kredita	+	100.000	330.000
21	Priljev na temelju kratkoročnih kredita	+	0	0
22	Priljev i na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	+	0	100.616
II	Odljev gotovine iz financijskih aktivnosti (od 23 do 25)		85.417	61.875
23	Odljev na temelju otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
24	Odljev na temelju dugoročnih kredita	-	85.417	0
25	Odljev na temelju kratkoročnih kredita	-	0	61.875
III	Neto priljev gotovine iz financijskih aktivnosti	+ (-)	24.583	368.741
IV	Neto odljev gotovine iz financijskih aktivnosti	+ (-)	0	0
D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE			5.179.889	4.702.894
E. UKUPNI ODLJEV GOTOVINE			5.024.844	4.512.497
F. NETO PRILJEV GOTOVINE (D-E)			155.045	190.397
G. NETO ODLJEV GOTOVINE			0	0
H. Gotovina na početku izvještajnog razdoblja			263.580	73.183
I. Pozitivne tečajne razlike na temelju preračuna gotovine			0	0
J. Negativne tečajne razlike na temelju preračuna gotovine			0	0
K. Gotovina na kraju izvještajnog razdoblja (F+H-G+I-J)			418.625	263.580

Rukovodstvo je pripremio financijska izvješća i odobrilo ih 27. 2. 2020. godine.

Ravnatelj
Senad Huseinagić

Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2019. godine								
Naziv pravne osobe: Javna ustanova Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizirani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2017. godine	187.553	316.084	0	0	1.019.048	1.522.685		1.522.685
2. Efekti promjena u računovodstvenim pol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2017. odnosno 1. 1. 2018. (1+2+3)	187.553	316.084	0	0	1.019.048	1.522.685	0	1.522.685
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizirani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	156.247	156.247	0	156.247
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2018. godine, odnosno 1. 1. 2019. (4 + 5 + 6 +7+8 + 9 +10 + 11)	187.553	316.084	0	0	1.175.294	1.678.931	0	1.678.931
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovno iskazano stanje na 31. 12. 2018. odnosno 1. 1. 2019. (12 + 13 + 14)	187.553	316.084	0	0	1.175.294	1.678.931	0	1.678.931

16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizirani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Tečajne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	156.933	156.933	0	156.933
20. Stanje na 31. 12. 2019. (15+16+17+18+19)	187.553	316.084	0	0	1.332.227	1.835.864	0	1.835.864

Rukovodstvo je pripremlilo finansijska izvješća i odobrilo ih 27. 2. 2020. godine.

Ravnatelj
Senad Huseinagić